

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Hallsetreina FUS barnehage
Martin Stokkens veg 8

N-7027 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
15/7511/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
15.06.2015

Hallsetreina FUS barnehage – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningmyndighet etter forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte den 15.04.15 tilsyn ved Hallsetreina FUS barnehage.

Tilstede ved tilsynet var:

Thorstein Jenssen Venæs, daglig leder Hallsetreina FUS barnehage

Fra Miljøenheten møtte:

Rune Berg, rådgiver

Elin Grønvold Aunet, rådgiver

1. Bakgrunn for tilsynet

Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar myndighetskrav fastsatt i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

2. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

3. Beskrivelse av Hallsetreina barnehage

Hallsetreina FUS barnehage er en barnehage med seks grupper barn i alderen 1 til 6 år. En av gruppene er en friluftsgruppe for de eldste barna. Barnehagen har plass til ca 68 barn. Barnehagen eies av Hallsetreina barnehage AS, og startet i 2006.

4. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedfokus på internkontroll og avvikshåndtering (jf §4). I tillegg ble det gjennomført en generell befarings av lokalene.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Rutine for avvikshåndtering
- Århjul for miljørettet helsevern
- Eksempler på avviksdokumentasjon og oppfølging
- Hallsetreina FUS barnehages rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø (ulike permer)

Hovedinntrykk

En gjennomgang av barnehagens HMS-system ga inntrykk av at Hallsetreina barnehage har etablert en rekke rutiner for å ivareta bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Flere av de etablerte rutinene bør imidlertid i større grad skriftliggjøres, og de skriftlige prosedyrene bør i større grad beskrive de spesifikke rutinene ved Hallsetreina barnehage. Barnehagen har ikke etablert rutine for systematisk revisjon av internkontrollsystemet.

Tilsynet avdekket mangler knyttet til internkontroll, sikkerhet innendørs og ventilasjon. Det ble ved tilsynet avdekket 3 avvik og gitt 1 merknad.

4.1. Internkontroll

Avvik nr 1 Barnehagen mangler et system for jevnlig og systematisk gjennomgang og evaluering av internkontrollsystemet.

Barnehagen må minst en gang i året foreta en mer omfattende gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, inkludert miljørettet helsevern, og vurdere om det fungerer i praksis. Barnehagen skal ha en skriftlig rutine for gjennomgangen.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 internkontroll.

Merknad nr 1: Den skriftlige rutinen for avvikshåndtering bør i større grad beskrive forholdene ved Hallsetreina barnehage. Rutinen bør beskrive hvordan alle typer avvik/hendelser/mangler/forbedringspotensialer (skader på barn, vernerunder, lekeplasskontroll, bygningsmessig ettersyn etc) fanges opp og håndteres. I tillegg bør det etableres rutiner for kartleggingsrunder/vernerunder, inkludert skriftliggjøring av gjennomførte kartlegginger.

Observasjoner:

Barnehagen har utarbeidet et HMS-system med utgangspunkt i mal for HMS-system for FUS-barnehagene utarbeidet av Trygge barnehager. Rutinene er samlet i permer som er tilgjengelig for

ansatte. Ansatte skal kvittere ut årlig at rutineene er lest, men ved tilsynet kom det fram at dette i liten grad var gjort.

Daglig leder ved barnehagen opplyste ved tilsynet at ny veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v "Miljø og helse i barnehagen" og Miljøenhetens faktaark om internkontroll var gjennomgått før tilsynet, for å sikre at vesentlige punkter er med i barnehagens internkontrollsystem. Det ble ved tilsynet opplyst at en rekke rutiner knyttet til ulike tema (som førstehjelp, brannvern m.m.) gjennomgås med personalet i løpet av året. Rutiner revideres fortløpende gjennom året dersom det dukker opp behov. Alle rutiner og skriftlige prosedyrer er ikke gjennomgått de siste årene. Flere av de skriftlige rutineene gjenspeiler ikke barnehagens praksis; eksempler på dette er beskrivelse av gjennomføring av kontroller, kvittering av gjennomførte kontroller, beskrivelse av avvikshåndtering m.m.

Hallsetreina barnehage har etablert et system for avvikshåndtering som innebærer stor grad av skriftlighet. Det benyttes skjema/logg til avviksregistrering, og eksempler ble framlagt ved tilsynet. Skader på barn meldes på eget skademeldingsskjema. Avvik funnet ved kartlegginger, som vernerunder, lekeplasskontroll etc, følges opp fortløpende, evt. i egne planer. Skriftlig prosedyre for avvikshåndtering ble framlagt ved tilsynet.

Vurdering

Flere av rutineene gjennomgås regelmessig, mens andre rutiner gjennomgås først når avvik/uønskede hendelser oppstår. Barnehagen har ikke etablert en systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen ved barnehagen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Barnehagen må minst en gang i året foreta en mer omfattende gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet og vurdere om det fungerer i praksis. Barnehagen skal ha en skriftlig rutine for gjennomgangen. Formålet er å finne svakheter og mangler og utbedre dem. For å sikre oversikt over hvilke rutiner som er gjennomgått, bør alle rutiner og revisjoner/gjennomganger dateres.

Den framlagte rutinen for avvikshåndtering synes noe generell, og må i større grad beskrive forholdene ved Hallsetreina barnehage. Registreringsskjema som benyttes i dag har avsatt liten plass til utfyllende beskrivelse av hendelsen/avviket. Barnehagen bør vurdere å benytte skjema som gir bedre plass til beskrivelser av både hendelsen og korrigerende tiltak.

4.2. Barnas fysiske arbeidsmiljø/ observasjoner fra befarings

Sikkerhet for barn på innelekeområdet

Avvik nr 2: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.
Det må foretas en sikkerhetsgjennomgang av barnehagenes innelekeområde, og avdekkede avvik må rettes. Alle reoler skal sikres til vegg, komfyrer/koketopper tilgjengelig for barna må sikres med kasserollevern/komfyrersikring.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjoner:

Befaringen av inneområdet avdekket flere forhold som kan medføre risiko for ulykker. Dette gjaldt manglende sikring av høye reoler og manglende sikring av komfyrer; både kasserollevern og sikring

av varme plater.

Vurdering

Ustødige reoler utgjør en risiko for skader da barn under lek kan få reolen og over seg. Dette har andre steder medført skader. Usikrede komfyrer/koketopper kan medføre fare for at barn brenner seg på varme plater. Manglende sikring av varme kasseroller kan medføre en fare for at barn brenner seg på selve kasserollene, men også fare for velting av kasseroller med fare for skåldingsskader.

Tilsynet avdekket risikoforhold som burde vært fanget opp av barnehagens egne kontrollrunder. Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig.

Inneklima/luftkvalitet

Avvik nr 3: Ventilasjonen i paviljongen er ikke tilfredsstillende.

For å bedre ventilasjonen må det etableres avtrekk som benyttes når lokalene er i bruk.

Avvik er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 19 Inneklima, luftkvalitet.

Observasjoner

Barnehagen benytter paviljong som varmestue og kortere opphold for de eldste barna i friluftsgruppa. I paviljongen er det innlagt strøm til lys og oppvarming. Paviljongen er en del av det godkjente leke- og oppholdsarealet i barnehagen. Ved befaringen i forbindelse med tilsynet var det fuktig og tung luft i lokalene. Det er etablert spalteventiler over vinduer, men ingen mulighet for avtrekk av brukluft via avtrekksventil eller avtrekksvifte.

Vurdering

Ventilasjonen av paviljongen for å sikre godt luftskifte synes mangelfull. Paviljongen er en del av barnehagens godkjente leke- og oppholdsareal, og det forventes at inneklima og luftkvalitet er tilfredsstillende også her. Ventilasjonen i lokalene må derfor bedres i form av avtrekksventil/avtrekksvifte over tak som benyttes når lokalene er i bruk.

Mangelfull ventilasjon av lokalene vil kunne føre til tretthet, konsentrasjonsvansker, hodepine, hudplager og irritasjon i øyne, nese og hals. Allergi og overfølsomhet kan forverres ved dårlig innemiljø.

5. Konklusjon

Det ble ved tilsynet avdekket 3 avvik fra forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Miljøenheten vurderer at de påpekte forholdene ved Hallsereina barnehage ikke er i samsvar med regelverket.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 15.09.15** på at avvikene er rettet.

Ved manglende bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at avvikene skal bringes i orden. En eventuell uttalelse må være oss i hende innen fristens utløp. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker §16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid §14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Trondheim kommune, Oppvekstkontoret